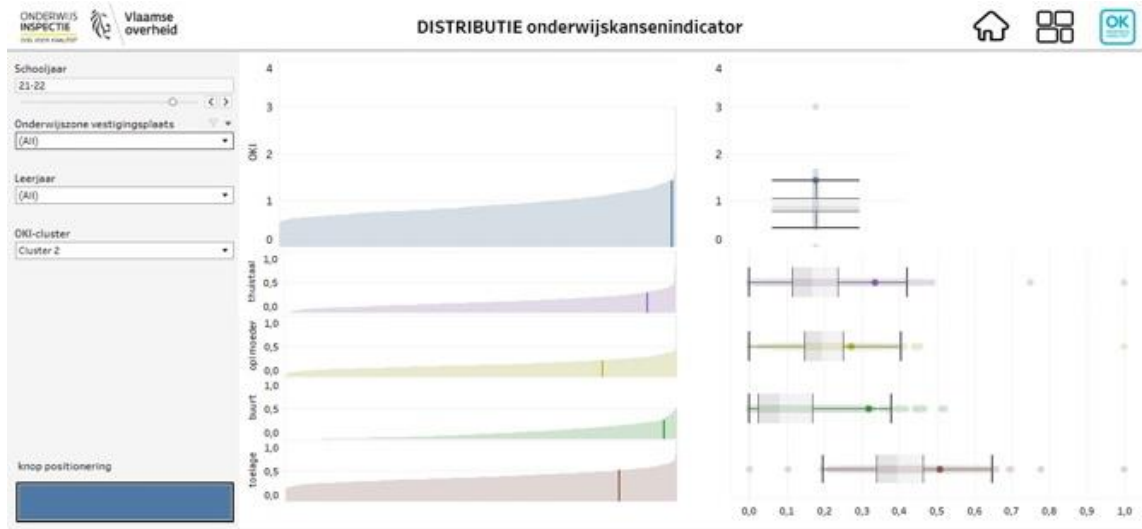

Basisschool De Duizendpoot

HUISWERKBELEID

CONTEXT UIT DATAWIJZER: OKI VERGELEKEN MET CLUSTER VLAANDEREN

Opvallend:

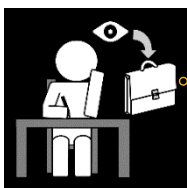
- Veel van onze kinderen komen uit een kansarme buurt
- Een groot aantal kinderen tikt aan voor laag opleidingsniveau moeder
- Ook hebben we een groot aantal kinderen die anderstalig zijn

Hoe kunnen we onze leerlingen van vandaag meer leerkansen geven en ondersteunen in het maken van huiswerk en leren van lessen rekening houdend met gelijke onderwijskansen en de verschillende thussituaties?

Met onze school ontwikkelden we een visie rond huiswerk in het lager onderwijs. We baseren ons hiervoor op eigen **ervaringen**, **onderzoek** en op de **evoluties** die we de laatste jaren opmerkten.

Via ons huiswerkbeleid willen we werken aan **gelijke onderwijskansen** voor alle kinderen. De **doelen** die we in het verleden met klassiek huiswerk wilden bereiken, zullen we nu ook grotendeels **aanpakken tijdens de lessen**. We willen maximale leerkansen voor alle kinderen.

We dachten als team na over verschillende aspecten van huiswerk. Waarom geven we huiswerk? Wat zijn zinvolle taken? Welke opbouw willen we doorvoeren in functie van tijd, leren plannen, voorbereiding naar secundair onderwijs toe,...

Huiswerk is géén doel op zich!

1. Waarom geven we huiswerk en hoe bereiken we die doelen ook op school?

Automatiseren en verder inoefenen van de leerstof

Dit gaat over **leerstof die een basis vormt** om op verder te bouwen: Letters lezen, splitsingen, tafels, woordjes of vervoegingen in het Frans,...

Herhalen en automatiseren is essentieel is het leerproces. Het automatiseren gebeurt volledig tijdens de lestijden aan de hand van drilmomenten, hoekenwerk, speelse oefeningen,... Vaak zullen de kinderen wel een korte herhaling van deze leerstof mee naar huis krijgen als **extra oefenkans**.

We voorzien **gedifferentieerde taken** zodat sommige kinderen voldoende **uitdaging** krijgen en alle kinderen **succeservaringen** krijgen.

Differentiatie in huiswerk kan bestaan uit:

- Andere oefeningen (makkelijker of moeilijker)
- Minder of meer oefeningen
- Beperken in tijd. (maximum een bepaalde tijd werken en dan aanduiden tot waar het kind raakte)

De dag erna volgt steeds een **bespreking van het huiswerk** en krijgen de kinderen meteen **feedback**. Zo krijgen de kinderen de mogelijkheid om te leren van hun fouten en successen.

Toepassen van de leerstof in een andere context en linken leggen naar thuis

Dit is een **speelse manier** om de **betrokkenheid** van de leerstof versterken en relevantie ervan verhogen. Leerlingen leren zo ook **verbanden** leggen.

We zoeken naar opdrachten die **ouderneutraal** zijn. De kinderen kunnen deze dus zonder hulp van de ouders uitvoeren.

Voorbeelden:

- We leren over vogels. Opdracht: op weg naar huis het aantal vogels tellen.
- We leren over hefbomen. Opdracht: kinderen zoeken thuis naar hefboomtechnieken.

Daarnaast kunnen we op die manier ook **de leefwereld van de kinderen in de school brengen**.

Als leraar leer je zo iets bij over het kind en het kind voelt zich gewaardeerd.

Voorbeelden:

- Iets meebrengen van thuis
- Een interview met een familielid of kennis
- Spreekoefening voorbereiden over een hobby

Vorbereiding op de leerstof die komt

Voorbeelden:

- Iets op voorhand lezen of opzoeken op internet
- Moeilijke woorden in een tekst aanduiden
- Een instructiefilmpje bekijken
- Iets voorbereiden als inleiding op een les die komt (voortak)
- Iets verzamelen

Dit verhoogt de betrokkenheid van de leerlingen bij de les. Indien kinderen niet over internet beschikken thuis, krijgen ze de kans om deze taak op school uit te voeren.

Vorbereiding op secundair onderwijs (vanaf het 4^e leerjaar)

We leren de kinderen

- **Taken en lessen plannen:**

Het inplannen wanneer je wat gaat doen, hoeveel tijd je daarvoor nodig hebt en welke materialen of boeken je nodig hebt.

Plannen is een zeer complexe vaardigheid. Het deel van de hersenen waar deze vaardigheid zich ontplooit is pas volgroeid op de leeftijd van 25 jaar. Pubers hebben het hier vaak extra lastig mee. Toch mogen we niet te lang te wachten om deze **vaardigheid te trainen**.

Dit doen we op school stap voor stap. We leren de kinderen omgaan met **weekroosters** + een **opdrachtenlijst** met daarbij de datum wanneer de opdracht af moet zijn. We leren de kinderen ook hun **werktijd** inschatten.

Ouders volgen de planning mee op en controleren of hun kind zijn/haar taken maakt op de geplande dagen.

- **Zelfstandig een hoeveelheid leerstof verwerken (leren leren)**

Zelfstandig kunnen werken is een **voorwaarde** om huiswerk te kunnen maken. Op school **stemmen we het huiswerk af** om bij te dragen aan zelfstandig leren. We werken tijdens de lessen aan **leren leren –momenten** en bieden verschillende **studeertechnieken** aan.

→ Huiswerk wordt in de klas voldoende besproken en uitgelegd. Er worden vaak ook al oefeningen als voorbeeld gemaakt.

We verwachten niet dat ouders naast hun kinderen zitten om huiswerk uit te leggen of om samen lessen te leren. Wel raden we aan dat **ouders een rustige werkplek voorzien** en **positief** tegenover taken en lessen staan. Het is ook bevorderlijk als ouders hun kinderen **aanmoedigen** en **controleren** dat ze effectief aan het leren zijn.

- **Werkhouding, discipline en doorzettingsvermogen (Executieve functies)**

We maken het **effect** van inzet en werkhouding bespreekbaar. **Via executieve functies** werken we in de klas systematisch aan plan- en regelkracht, startkracht, onthoud- en doekracht, doorzetkracht, buigkracht, spiegelkracht, stopkracht, ... Deze krachten hebben de kinderen nodig om succes op school en in de samenleving te hebben.

Ouders kunnen de executieve functies thuis ook **verder trainen en stimuleren**. Regelmatig worden er vanuit de school tips en info gegeven naar ouders om hieraan te werken.

Leggen van een brug tussen de school en thuis

Betrokkenheid van ouders maakt een groot verschil in de motivatie en het succes van kinderen op school. Via de **weekplanning** kunnen ouders de aangeboden leerstof, toetsen en activiteiten van hun kinderen opvolgen.

Ouders weten ook waar hun kind mee bezig is via de **toetsenmappen, rapporten**, berichten op de **Facebookpagina** en via **Smartschool**.

Ouders en kinderen kunnen **bij de klasleraar terecht** bij vragen over school en huiswerk. Dit kan via informele oudercontacten aan de schoolpoort, geplande oudercontacten, berichten via Smartschool of via het heen en weer vak op de weekplanning.

2. Wat is effectief huiswerk?

- De opdracht moet **duidelijk** zijn.
- Zowel leraar als leerling moeten zich **betrokken** voelen bij de taak
- De leerling moet de taak **zelfstandig** kunnen maken, wat vaak neerkomt op **differentiatie**.
- Er moet kort na de taak ook **feedback** worden gegeven. Zo kan de leerling leren uit de fouten die gemaakt zijn alsook uit wat wel juist was.
- Ook de **duurtijd mag niet te lang** zijn, anders wordt het effect van het huiswerk negatief.
- Een **ondersteunende omgeving** om het huiswerk te kunnen maken wordt gezien als een **must**.

3. Afspraken en vaste momenten in het lesrooster

- In de klas worden het huiswerk en de studeertechnieken duidelijk uitgelegd tijdens leren leren-momenten.
- Voor leerlingen die langzamer werken, wordt er in hoeveelheid verminderd.
- Voor leerlingen met aangepaste trajecten wordt een aangepast huiswerk/geen huiswerk gegeven.
- Taken worden achteraf steeds in de klas besproken → directe feedback.
- **Op woensdag en vrijdag plannen we in de onderbouw geen huiswerk**, op deze manier kunnen de leerlingen hun hobby's uitoefenen. Het respecteren van hun vrije tijd vinden wij zeer belangrijk, elk kind heeft recht om kind te kunnen zijn!
- **Toetsen die ruim op voorhand werden aangekondigd kunnen in het weekend wel herhaald worden.**
- **In het 1^e leerjaar zal het leesboek tijdens het weekend ook steeds mee naar huis gaan om het technisch lezen verder te oefenen.**
- **Vanaf het 1^e leerjaar werken we met weekplanningen waarop taken staan.** Bij elke taak staat een klokje dat aangeeft hoe lang het kind ongeveer aan die taak zal werken. Niet elk kind heeft uiteraard evenveel tijd nodig. Sommige kinderen zijn sneller klaar, anderen werken trager.
- **Vanaf het 4^e leerjaar leren de kinderen zelf taken en lessen plannen in een weekplanning.** Zij bepalen vanaf dan zelf welke taken ze op welke dag maken. Zo kunnen ze ook rekening houden met hobby's.
- Als het kind meer tijd nodig heeft, mag een ouder dit melden. Dan kan de leerkracht helpen waar nodig. Ook als een kind te lang werkt aan een taak, mag de ouder dit aanduiden op het blad en eventueel een streep zetten tot waar het kind geraakt is.

Leerjaar	duurtijd huiswerk	Huiswerkvrije dagen	Weekrooster en/of planning	Drilmoment Automatiseren in de klas	Leren leren-moment in de klas
1 ^e	15 min.	woensdag - vrijdag	Weekrooster: leraar vult taken in.	Bij de start van de dag	Laatste lesblokje van 25 min (om 15u05)
2 ^e	20 min.	woensdag - vrijdag	Weekrooster: leraar vult taken in.		
3 ^e	30 min.	woensdag - vrijdag	Weekrooster: leraar vult taken in.	Bij de start van de dag	Na kwartierlezen (rond 13u30)
4 ^e	Kinderen maken zelf hun planning	Kinderen kiezen zelf wanneer ze hun taken maken	Lijst met taken en lessen + datum wanneer het af moet zijn.		
5 ^e					
6 ^e				Tussendoor bij de lessen zelf.	

4. Weekplanningen van 1^e tot 6^e leerjaar

Vanaf schooljaar 2023-2024 werken we niet meer met een gewone invulagenda.

De kinderen van het 1^e tot 3^e leerjaar ontvangen een **mapje** waarin **wekelijks** een **weekplanning** komt. De leraar noteert op voorhand alle taken voor de komende week. Sporadisch kunnen in de loop van de week nog onverwachte zaken worden aangevuld.

Stabloon van een weekplanning in het eerste leerjaar:

Naam: _____

Mijn planning

van ... tot ...

maandag ...	 lezen		10 min.	
	 schrijven		10 min.	
	 rekenen		10 min.	
Brief mee Er staan oefeningen klaar			Handtekening ouder	

dinsdag ...	 lezen		10 min.	
	 schrijven		10 min.	
	 rekenen		10 min.	
Brief mee Er staan oefeningen klaar			Handtekening ouder	

HEEN EN WEER

.....

.....

.....

Naam: _____

donderdag ...	 lezen		10 min.	
	 schrijven		10 min.	
	 rekenen		10 min.	
Brief mee Er staan oefeningen klaar			Handtekening ouder	

vrijdag ...	 lezen		10 min.	
	 schrijven		10 min.	
	 rekenen		10 min.	
Brief mee Er staan oefeningen klaar			Handtekening ouder	

Denk aan volgende week:

maandag	dinsdag	woensdag	donderdag	vrijdag

HEEN EN WEER

.....

.....

.....

Stabloon van een weekplanning in het derde leerjaar:

Naam: _____

Mijn planning

van ... tot ...

maandag ...	lezen	-	10 min.	😊 😐 😞
	schrijven	-	10 min.	😊 😐 😞
	rekenen	-	10 min.	😊 😐 😞
	andere	-	10 min.	😊 😐 😞
Brief mee		Er staan oefeningen klaar	Handtekening ouder	

dinsdag ...	lezen	-	10 min.	😊 😐 😞
	schrijven	-	10 min.	😊 😐 😞
	rekenen	-	10 min.	😊 😐 😞
	andere	-	10 min.	😊 😐 😞
Brief mee		Er staan oefeningen klaar	Handtekening ouder	

HEEN EN WEER

.....

.....

.....

Naam: _____

donderdag ...	lezen	-	10 min.	😊 😐 😞
	schrijven	-	10 min.	😊 😐 😞
	rekenen	-	10 min.	😊 😐 😞
	andere	-	10 min.	😊 😐 😞
Brief mee		Er staan oefeningen klaar	Handtekening ouder	

vrijdag ...	lezen	-	10 min.	😊 😐 😞
	schrijven	-	10 min.	😊 😐 😞
	rekenen	-	10 min.	😊 😐 😞
	andere	-	10 min.	😊 😐 😞
Brief mee		Er staan oefeningen klaar	Handtekening ouder	

Denk aan volgende week:

maandag	dinsdag	woensdag	donderdag	vrijdag

HEEN EN WEER

.....

.....

.....

Kinderen kunnen bij deze planning naast **plan- en regelkracht** ook een hun **tijdkracht** en **gevoelskracht** werken. Door de tijdsaanduiding hebben ze een idee wat de gemiddelde werktijd is per taak of les. Dit is uiteraard een indicatie. Sommige kinderen werken sneller of trager.

Na het maken van de taak of het leren van de les, kleuren de kinderen de passende emoji. Hoe ging de taak? Was het makkelijk of moeilijk? Leuk of minder leuk?

Er is ook steeds **een vooruitblik naar de komende week**. Belangrijke taken, toetsen of evenementen worden daar op voorhand aangekondigd.

Via de heen- en weer ruimte is er **communicatie tussen ouders en school** mogelijk.

Vanaf het vierde leerjaar leren de kinderen zelf hun taken plannen. Zij krijgen **een lijst** van alle taken en lessen voor de komende week. Er staat steeds bij **wanneer welke taak of les af moet zijn**.

Kinderen in de bovenbouw kiezen dus zelf wanneer ze welke taken maken en lessen leren.

In het vierde leerjaar krijgen ze hierbij **nog hulp van de klasleraar**. Op maandag maken we tijd om deze planning samen te overlopen. Met kleuren duiden ze aan wat ze wanneer gaan maken. Daarna noteren ze de taken en lessen op de gekozen dagen. De leraar controleert nog eens of alle taken werden aangevuld en of ze rekening hielden met de datums.

In het vijfde leerjaar wordt deze methode in het begin van het schooljaar nog toegepast. Naarmate het schooljaar vordert, leren de kinderen dit steeds zelfstandiger doen.

In het zesde leerjaar gaan de kinderen meer en meer zelfstandig aan het werk met hun planning. Dit is **een mooie voorbereiding op het secundair onderwijs**.

Voorbeeld van een mogelijke planning in de bovenbouw. Deze kan lichtjes verschillen per klas.

Naam: _____

Mijn planning

van ... tot ...

In orde op
Start
Bezig
Klaar

TAKEN						
1.						
2.						
3.						
4.						
5.						
6.						

LESSEN/TOETSEN						
1.						
2.						
3.						
4.						
5.						
6.						

Ik maak mijn planning zelf.

- Noteer de nummers van de taken en lessen bij de dag(en) waarop je deze zal maken en studeren.
- Voorzie voor lessen soms meerdere dagen. Zo kan je de les in stukken opdelen en herhalen.
- Denk hierbij ook aan jouw hobby's en vrije tijd.
- Houd rekening met de datum waarop de taak of les moet klaar zijn.

maandag	dinsdag	woensdag	donderdag	vrijdag	zaterdag	zondag
TAKEN						
LESSEN/TOETSEN						

IK DENK AAN:

maandag: _____

dinsdag: _____

woensdag: _____

donderdag: _____

vrijdag: _____

VOLGENDE WEEK:

maandag	dinsdag	woensdag	donderdag	vrijdag

HEEN EN WEER

HANDTEKENING OUDERS:

5. Afspraken bij toetsen

- Een toets (meerdere lessen) wordt **minstens een week op voorhand** aangekondigd. Deze kan je meestal ook zien staan bij de planning voor de volgende week.
- De te studeren leerstof gaat steeds ingevuld mee naar huis. Sommige lessen worden klassikaal verbeterd. Soms kunnen de kinderen gebruik maken van een correctiesleutel om eigen ingevulde bladen eerst te controleren.
- Er wordt rekening gehouden met **vakantieperiodes**. Meteen na een vakantieperiode worden er geen toetsen ingepland. De kinderen hebben dus na een vakantie steeds nog enkele dagen de tijd om een les te leren of te herhalen.
- Toetsen zoals luisteren, technisch lezen waarvoor niet moet gestudeerd worden, komen niet op de weekplanning.
- In de klas is er veel aandacht voor leren leren. Via drillmomenten worden zaken als de letters, maal- en deeltafels, klokkezen, ... dagelijks geoefend. Ook voorzien we momenten waarop de lessen worden opgevraagd via quizmomenten, vragenrondes, tweepaat,... We verwachten dat de kinderen deze leerstof **ook thuis dagelijks kort oefenen** zodat ze in de klas vlot mee kunnen bij deze drillmomenten. **Herhaling** is heel belangrijk bij het automatiseren van leerstof.
- Toetsen worden **voldoende gespreid**. We verwachten wel dat de kinderen **tijdig beginnen** aan het leren van de lessen zodat ze de tijd en ruimte hebben om alles grondig te oefenen en te herhalen. Dit is een attitude die succes kan garanderen.
- Kinderen die in de klas met **hulpmiddelen** werken, krijgen deze hulpmiddelen uiteraard ook ter beschikking tijdens een toets. Deze hulpmiddelen worden aangeboden in samenspraak met de klasleraar, zorgleraar, zorgcoördinator, ouders en eventueel ook CLB.
- Leerlingen mogen altijd gebruik maken van een **hoofdtelefoon** om zich beter te kunnen concentreren tijdens het maken van een toets.

6. Wat als huiswerk niet gemaakt werd?

- Indien de leerling zijn/haar huiswerk vergeet te maken, zal de leerkracht **de reden** hiervoor vragen. Ouders mogen steeds **op voorhand** laten weten als een taak om een bepaalde reden niet kon gemaakt worden. In dat geval kan de leraar hier rekening mee houden en mee helpen zoeken naar een oplossing.

Die redenen kunnen zijn:

- geen tijd gehad omwille van een bepaalde thuissituatie
- het kind snapte het huiswerk niet
- het kind was ziek en niet in staat om het huiswerk te maken
- het kind was zijn taak vergeten in de klas

- Redenen die buiten het kind om aan de basis liggen, krijgen geen gevolg.
- Bij meermaals niet in orde, **contacteren we de ouders** en gaan we in gesprek.
- Huiswerk wordt niet tijdens een speeltijd bijgewerkt. Wel kan het zijn dat het kind zijn taak **opnieuw meekrijgt** naar huis en als extra taak tegen de dag erna zal moeten maken. De taak wordt dan als nota door de leraar op de weekplanning genoteerd.

7. Wat verwachten we van ouders?

HUISWERKBEGELEIDING volgens ABC-methode

Heeft je kind huiswerk? Start daar niet meteen mee. Laat je kind eerst even rustig iets eten, drinken en ontspannen..

ABC methode:

A = Afspraken – voor het starten

- Zorg voor goede omstandigheden: geen lawaai/geen afleiding/rustige plaats
- Zorg voor structuur en regelmaat: afspraken maken en nakomen
- Aansporen om te beginnen: vraag naar het huiswerk en overloop de opdrachten op de weekplanning. In de weekplanning ziet je kind welke taken tegen de dag erna af moeten zijn. Kijk ook eens samen of er al andere taken op voorhand kunnen gemaakt worden.
- Maak een planning op samen met je kind. Waarmee ga je starten? En daarna? Wanneer mag je pauze nemen?
- Zorg voor voldoende korte pauzes. Zet eventueel een timer.
- Laat je kind zelfstandig werken aan het huiswerk. Daar leert je kind het meest van!

B = Bemoedigen - tijdens het werken

- Blijf in de buurt. Soms kunnen er problemen opduiken. Indien dit het geval is, speel zelf geen juf of meester. Stimuleer je kind wel om eens goed na te denken. Hoe deed je dit in de klas? Indien nodig: noteer op het blad dat het moeilijk ging.
- Zet je kind op weg en geef een complimentje: "oh, wat ben je goed bezig!"
- Blijf niet naast je kind zitten, hij/zij kan het nu weer alleen.

C = Controleren – na de taken en lessen

- Controleren of het huiswerk gemaakt is, aanzetten tot zelfcontrole. Laat je kind op zijn/haar weekplanning ook aanduiden als een taak klaar is.
- Is het gelukt om de taken te maken?
- Wanneer het moeilijk is, mag je het huiswerk NIET in het kind zijn plaats maken. Je kind leert uit zijn fouten

Kinderen moeten hun huistaken tot een goed einde kunnen brengen zonder de hulp van de ouders!

ouders:

- moeten **geen leraar** spelen.
- moeten **geen taken verbeteren** of inhoudelijke uitleg geven.
- kunnen wel :
 1. voor een geschikte **omgeving** zorgen
 2. **interesse** tonen
 3. **stimuleren** en **bemoedigen**
 4. **feedback** geven aan de leraar als het niet lukt of het kind te lang werkt

Ouders **handtekenen** de weekplanning ook **wekelijks** op **maandag** ter kennisname.

8. Huiswerkbegeleiding na school

In 2020 zijn we gestart met naschoolse begeleiding voor kinderen die het (door corona) wat moeilijker hadden. Dit werd toen gratis aangeboden.

Schooljaar 2023-2024:

Naast de opvangklas voorzien we ook een **huiswerkklas**.

Ouders kunnen intekenen voor deze huiswerkklas.

Indien wij merken dat het huiswerk maken thuis moeilijker verloopt, **raden** wij vanuit de school ook deze huiswerkklas **aan**.

Huiswerkklas is **betaalend**. We brengen hiervoor €0,80 euro per half uur in rekening.

De kinderen in de huiswerkklas worden dit schooljaar begeleidt door onze **leesoma Ingrid**. Zij kijkt er op toe dat kinderen hun taken maken en kan helpen waar nodig.

Indien uw kind **niet voldoende doorwerkt of te veel taken heeft** om binnen de tijd van de huiswerkklas klaar te zijn, zal uw kind zijn taken of lessen wel nog **thuis moeten verder afmaken**. Gelieve dus steeds na de huiswerkklas nog eens te controleren of uw kind klaar is.

Uw kind is ook **verantwoordelijk voor het maken van zijn/haar eigen boekentas** en moet ervoor zorgen dat alle gemaakte taken terug mee zijn naar school de volgende dag. Bij jongere kinderen is controle hierbij van de ouders gewenst.

Afspraak bij het vergeten van boeken en schriften:

De kinderen mogen **na schooltijd niet meer naar boven** om vergeten taken of lessen in de klas op te halen. Zij hebben de **verantwoordelijkheid** om in de klas bij het maken van de planning en boekentas **goed op te letten en alles correct in hun boekentas te steken**. Hier wordt op school voldoende tijd voor gemaakt en past ook binnen de **aandachtkracht** en **plan- en regelkracht** die we kinderen aanleren.

Indien ze een taak vergeten meenemen zijn, maken ze met de leraar de volgende dag **een afspraak om deze taak thuis op een ander moment in te halen**.